

Engels op de basisschool: contra-expertise gewenst

Momenteel krijgen scholieren het vak Engels in groep 7 en 8 van de basisschool. De Onderwijsraad doet het voorstel reeds in groep 5 te starten en scholen zelfs de wettelijke mogelijkheid te geven meteen al in de kleuterschool met een 'onderdompelingsmethode Engels' van start te gaan.¹ In dat laatste geval wordt 10 à 15% van de lessen in het Engels gegeven.

Dit gaat lijnrecht in tegen het huidige taalbeleid van OCW, dat de hoogste prioriteit geeft aan schriftelijke en mondelinge beheersing van de Nederlandse taal. De Haagse bestuurders en politici moeten niet klakkeloos de oren laten hangen naar modieuze onderwijskundige ideeën. Zij zouden een contra-expertise moeten laten verrichten door wetenschappers en praktijkmensen die met beide benen op de grond staan. De volgende hypothesen verdienen nadere toetsing:²

- (a) In het voortgezet onderwijs zit niemand te wachten op aankomende brugklassers die al enige notie van het Engels hebben. De opgedane kennis van het Engels draagt niet of nauwelijks bij aan het middelbare-schoolsucces in het vak Engels. Schriftelijke en mondelinge beheersing van het Nederlands is een veel betere voorspeller van schoolsucces in het V.O.
- (b) De kwaliteit van het onderwijs in het Engels op de basisschool is abominabel, tenzij het door een (near-)native speaker wordt gegeven. Verbetering van de kwaliteit is binnen de huidige financieringsvoorwaarden niet mogelijk.
- (c) Te vroege start met het onderwijs in schriftelijke taalbeheersing Engels belemmert het onderwijs in schriftelijke taalbeheersing Nederlands (interferentie, bijvoorbeeld: schrijf je *voetbalteam* of *voetbal team?*).
- (d) Engels is een welkom 'verrijkingsvak' voor basisscholieren die ruimschoots op schema liggen wat hun vorderingen in de Nederlandse taal betreft, maar de overigen hebben alle beschikbare tijd nodig om hun schriftelijke en mondelinge beheersing van het Nederlands op het peil te brengen dat nodig is voor een succesvolle start in het voortgezet onderwijs en meer in het bijzonder in VMBO-T, HAVO of VWO.
- (e) Met name ook moedertaalsprekers van het Fries of van een Nederlandse streektaal (Nedersaksisch, Limburgs, Zeeuws) hebben alle beschikbare tijd nodig om hun schriftelijke en mondelinge beheersing van het ABN op het peil te brengen dat nodig is om de basisschool succesvol te doorlopen, goede CITO-scores te halen en een succesvolle start in het voortgezet onderwijs te maken.
- (f) Voor allochtone leerlingen levert herinvoering van OALT (wekelijkse lessen in hun moedertaal) een grotere bijdrage aan hun persoonlijke vorming en aan hun schoolsucces in de basisschool dan uitbreiding van het vak Engels, te meer daar hiermee hun wekelijks tijdsbudget ontlast wordt (velen volgen nu *buitenschoolse* lessen om de beheersing van hun moedertaal te versterken en onderhouden, al was het maar om met familieleden in hun land van herkomst te kunnen blijven communiceren).
- (g) Voor vele moslimleerlingen komt het vak Engels bovenop het *buitenschoolse* vak Klassiek Arabisch dat ze volgen om de Koran te kunnen lezen.
- (h) Het openen van de wettelijke mogelijkheid om Engels met ingang van de kleuterschool in sommige vakken als instructietaal te hanteren, belemmert het ontstaan en voortbestaan van gemengde scholen (en belemmert dus het beleid gericht op *désegregatie* van autochtone en allochtone leerlingen).³

Wes Holleman

weblog onderwijs 20-6-2008

<http://www.onderwijsethiek.nl>

P.S. Ik heb nog even naar de site van Beter Onderwijs Nederland gekeken.⁴ De BON-reacties op het voorstel van de Onderwijsraad zijn verdeeld. De meeste discussianten vinden dat de ideeën over meer Engels in het basisonderwijs zo snel mogelijk in de prullenbak moeten. Maar sommige (MVT?-)docenten kijken er wat afstandelijker tegenaan. Zonder te kijken naar praktische uitvoerbaarheid of eventuele schadelijke bijwerkingen, zeggen ze: theoretisch heeft het voorstel grote merites; als je Nederlandse jongeren vreemde talen wil bijbrengen, dan moet je vroeg beginnen en dan is onderdompeling (immersion) een goed idee.

¹ http://www.onderwijsraad.nl/uploads/pdf/vreemde_talen_in_het_onderwijs.pdf (juni 2008).

² Zie ook <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=21>, <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=42>, <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=116>, <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=276>.

³ Een heel ander chapter is dat professioneel opgezet TTO (tweetalig onderwijs) wellicht, zelfs in het basisonderwijs, een goede, uitdagende optie is voor *hooggetalenteerde jongeren die de Nederlandse taal uitstekend beheersen*.

⁴ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/?q=node/4544>